

ELŐFIZETÉSI ARAK:

A kiadóhivatalban átvéve:	
Egész évre	16 kor.
Hogyodévre	4 "
Helyben háshoz hozva:	
Egész évre	20 kor.
Hogyodévre	5 "
Vidékre postán szállítva:	
Egész évre	24 kor.
Hogyodévre	6 "

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hétfő és ünnep utáni napok kivételével.

Beszerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagyvárad, Apáczai-utca 3.

Asszerkesztőség kéziratok visszaadásán vagy megőrzésére nem vállalkozik.

Előfizetések és hirdetések a kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes szám ára 8 fillér.

Béke vagy háboru.

(K. Ö.) A béke a nemzetre nézve a legnagyobb áldás, a gazdasági és társadalmi fejlődés szükséges előfeltétele.

Az újabbkori nagyhatalmi kérdés és militarizmus azonban az ellenkezőre tanít. Igazán nem tudjuk, mi terhesebb, egy tábori avagy az ugynevezett fegyveres béke. Montecuceoli, az új tengerészeti miniszter ugyan azt mondta a delegáció megnyitásakor, hogy csak adjuk nyugodt lélekkel a pénzt a szerencsétlen nevű hajóóriásokra, a Dreadnoughtokra, cirkálókra, torpedózuzókra, torpedókra és tenger alatt járó hajókra, mert ez a kiadás még mindig kisebb, mint egy háborúnak a költsége.

Bizony nehéz dolog, hogy a nemzetet ily alternatíva szállításával kergetik bele, hogy erején felül áldozzon a militarizmus molochjának. Mert ezen a téren nincs megállás. Ha kimondtuk az a-t, ki kell mondanunk a b-ét is. Amint hogy Montecuccoli már is jelezni kegyeskedett, hogy nem éri be az egy hajóosztály felállításával, hanem neki kettő kell. A létszámot is fel kell emelni és a régi hajókat is ki kell cserélni. Itt tehát egy 600—700 milliós összkiadásról van szó, melyet a szó szoros értelmében a vízbe dobunk. Mert a szárazföldi hadsereg mellett kell egy erős tengeri haderő, mely Németországnak tesz majd szolgálatot a földközi tengeren.

Most pedig ehhez hozzájárul még az újabb száz és száz millió a hadsereg reformjára.

Azután hol lesz ennek a vége. Végül mégis csak be következik a leszámolás napja. Ki marad felül, ki marad alól, ki tudhatná? Tudjuk azonban azt, hogy leg-sanyarubb sorsa lesz annak a nemzetnek, mely a militarizmus kedvéért nyakig adósságba veri magát. Új adótörvények és állami monopoliomokkal lehet a militarizmus követeléseinek ideig-óráig eleget tenni, de végre is csödbe kerül az állam. Mert semmi sem térül meg oly csekély hányadban az állam fejlődésének, mint az, amit a militarizmus részére kiereszokolnak. Újabb teherviselésre az ország népe csak úgy lesz képes, ha racionális befektetésekkel a fejlődésre képessé tesszük.

A nemzeteket pedig ezekben az ürületes költségeskedésbe belehajtja a nemzetközi nagytőke. A felhalmozódott kamatok újabb kamatoztatást követelnek. Újabb egyenruhák, újabb fegyver és ágyunemek, újabb típusú hajók feltalálása nem egyéb, mint az ingótlóke egy-egy újabb üzlete, melybe a katonaság vezető köreit bele kényszeríti. Oly könnyűnek látszik a dolog és biztos, mert járadékainkat nem tudom hányszor, még tul is jegyzik. És oly országban történik az, melynek fiai, mert itt sincs munka, ezerszámra kívándorolnak. Oly országban, melyben téli

munkáról és keresetről nem lehet beszélni és melyben a lakosság egy tekintélyes hányada csak hat, némelyik csak három hónapon át talál munkaalkalomra.

És mialatt óriási új terhet raknak a nemzet vállára, fékezhetetlen dühvel hirdetnek háborút az agrár osztálytörvényhozás ellen és követelik az agrárvédvámok eltörlését. Ha azután azzal tönkretesszük a mezőgazdaságot, ki fogja a közterheket viselni. Iparunk nincs és az állam legjobb akarata mellett, nem tagadjuk, van benne, sem fejlődhetik arra a nivóra, hogy a teherviselés egy tekintélyes részét reája átháríthatnók. Szatócskereskedelmünkről pedig ne is beszéljünk. Viszonyaink között még mindig az agrártermelés az, mely a közterheket viseli, örültség lenne azt tönkre tenni avagy csak gyengíteni.

Jól tudjuk, kötelességünk a békét hirdetni, de azt is tudjuk, hogy háborúk mindig lesznek, míg csak ember tapossa ezt a földgolyóbist. De pusztulni sem akarunk, sem háboruban, sem békében. Allamférfiaink csináljanak tehát oly békét, mely a nemzetet teljes vérveszteségre nem ítéli. Mert aki adósságot csinál, annak azt meg is keli fizetnie. Ha nem fizet, azt mondják, hitvány ember.

„TISZÁNTÚL“ TÁRCZÁJA.

Az ötös szám.

Az apró asztalok a „petit chevaux“-val még szorosabban el voltak foglalva, mint más este, mert ünnep volt s a városiak mind idereseglettek, hogy szerencsét próbáljanak.

Amint beléptem, hallottam, a croupier szenvedélytelen hangját, amint hidegen jelentette be a nyerőssám nevét. Egy ideig csak ott álltam meg az egyik asztal mellett s figyeltem a játék menetét. A játékosok maguk sem vették egész komolyan a dolgot, fél frankot tettek ki mindössze a nyereség és vesztes esélyeinek, s mosolyogva vontak vállat, ha elusztott, vagy szedték össze a nyereséget, ami nyomában támadt. Háromszor egymásután ugyanaz a szám jövé ki, én is feltettem egy frankot, engem is megragadott a játék ördöge, egyelőre még nagyon kis mértékben. De hogy ezt tehessem, kissé át kellett törnöm a sokaságon, hogy karom elérje az asztalt, s véletlenül megloktam valakit a könyökömmel. Utfrankos tétet tettem s aztán visszafordultam, hogy bocsánatot kérjek.

— Pardon — szóltam.

— Monsieur — volt a felelet s egy szégyenesen öltözött fekete ruhás asszonyt láttam a hátam mögött. Kopott pénztárcát tartott a kezében s félénk, futó tekintettel mért végig engemet.

— Leesett — mondta.

Hirtelen lehajoltam s egy frankot emeltem fel a földről. Ő szinte lélekzetvesztve kapott utána, előrehajolt s aztán megállt.

Rien ne va plus! — kiáltotta a croupier. A gyakorlott játékos nem igen szokott erre a kijelentésre ügyelni, de az én szegény asszonyom szót fogadott neki s nehezen visszatartott izgalommal várta, míg újra rákerülhet a sor.

— Az ötös szám! — kiáltott a croupier, s az én ötfrankosom elusztott. De hátam mögött az öregasszony remegő hangon szólt:

— Nyertem volna, ha meg nem lők és le nem ejtem a frankomat!

— Igazán? — kérdeztem mosolyogva.

— Igen, ha le nem esett volna a pénz — mondta ő sötéten.

— Igazán sajnálom — feleltem kissé megvetően, s aztán elfordultam tőle. A komolyan játszó asszonyokat ki nem állhatom s ez még hozzá szegény is volt, akinek nem szabadna kockáztatni nyomorult frankjait. De a szemem tovább kísérték utamon, mint valamibalszerencsét hozó szörnyeteget.

Ennek a tekintetnek mélységes komorságát nem tudtam elfelejteni s a kíváncsiság csakhamar visszavitt ugyanahhoz az asztalhoz. De a másik oldalról közeledtem felé s szemközt kerültem a kis francia nővel. Ő még mindig ugyanazon a helyen állt s nagy figyelemmel szegezte tekintetét a zöld posztóra,

mintha egész szívével azon volna, hogyan találja ki titkát.

A leejtett frankot még mindig az ujjai között szorongatta s ez a látvány furesa érzéseket keltett bennem. S e közben megállt a masina.

— Az ötös szám! — ismételte a croupier. Ismét az asszonyra néstem s szinte megijedtem az arckifejezésétől. A croupier ismét megfordította a gépezetet, s a kis lovak vad körforgásban száguldoztak egymás után. Az asszony kinyújtotta a kezét, majd reszketve visszahuzta azt, aztán ismét kinyújtotta. Es remegő ajka alig hallhatólag szólt:

— Az ötös számra.

Valaki betolta a pénzdarabot a kívánt helyre, aztán tovább folyt a játék. A kis asszony halálsápadt lett s szemem szinte vadul tapadtak a gépezetre. En magam is kezdtem ideges lenni s szinte oly lélekzetvesztetten követtem a kis fekete asszony esélyeit, mintha magam tettem volna. Mikor a gépezet megállt, az egyik ló feje a »DE«-re volt fordulva, de az egyiké az ötös szám felé. A croupier még egy lóditást adott nekik s az asszony behunyta a szemét, mintha közel volna az ájuláshoz.

— Az ötös szám! — szólt aztán a croupier, s hét frankot tolt a numerusra. Vártam, hogy reszkető keze kinyuljon utána, de ő nem mozdult a helyén. Vad meglepetés látszott az arcán és félelem, s szinte bután bámult az

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

Budapest, február 8.

Náray Lajos alelnök fél 11 óra után az ülést megnyitja. A múlt ülés jegyzőkönyvét észrevétel nélkül hitelesítik.

Jegyző felolvassa az interpellációs könyvet. Régi interpelláció: Lovász Márton az öbencei hitfelekezetek segélyezése ügyében.

Ujabb interpellációk:

Ráth Endre: A vágóhid—ráckevei vicinális építése tárgyában.

Mádi-Kovács János: Ingyenes népoktatási törvény végrehajtása tárgyában.

Pozsgay Miklós: A vasut és hajó állomásokon kiadásra kerülő fogyasztási bárcák tárgyában és

Haydin Imre az Északnyugati-felföldön fenyegető inség ügyében.

Rátérnek ezután a bankjavaslat általános tárgyalására.

Kun Béla: Foglalkozik a választásokkal és azt mondja, hogy abban az időben, amikor kevesebb csendőrt szuronyt használtak, a nemzet akarata az önálló jegybank mellett nyilvánult meg. A mostani választásoknál belefojtották a magyar népbe a nemzeti érzések megnyilvánulását és a mostani kormány még azzal dicsekszik, hogy a nemzet a közösjegybank fenállását akarja. Meg kell valósítani az általános titkos választói jogot, hogy ne lehessen a nemzet akarát minden vonalon megtörni.

Szekely Ferenc igazságügyi miniszter: Így nem lehet megvalósítani.

Kun Béla: A kormány a választói jog helyett flotta programmal lép a nemzet elé, csatabajókat épített és viszi a milliárdokat Ausztriának.

Elnök figyelmezteti maradjon a tárgynál.

Kun Béla: Az osztrák körök és a magyar kormány között mégis harmonia van; mindketten a magyar függetlenség megsemmisítésére törekcsenek. Hosszasan foglalkozik Rónai Jenő tegnapi beszédével, ki a függetlenségi pártnak hárát az önálló jegybankért, kalandnak nevezte. Rátér azután a munkapárt azon tagjaira, akik mindezeideig még nem léptek ki a pártból, de jól tudja, hogy vannak sokan, akik nincsenek megelégedve Tisza István és Lukács László pénzügyminiszter politikájával. Az önálló jegybank megvalósítása érdekében áll az ország kis és középbirtokosainak, a kisiparosoknak és kis-

kereskedőknek. Olcsóbb hitelt használnának üzleti körök terjeszkedésére, ami jólétük fokozását nagyban előmozdítaná. Részletesen foglalkozik azután az önálló jegybank előnyeivel és sorra utasítja vissza azokat a vádakokat, melyek a jobboldalról az önálló jegybank ellen hangzóttak el. Felolvassa azokat a vármegyéket és városokat, amelyek követelték és követelik az önálló jegybank megvalósítását. Szünetet kér.

Elnök 5 percre felfüggeszti az ülést.

Szünet után

Kun Béla azt fejtegeti, hogy a magyar közgazdasági élet minden kiváló tényezője az önálló bank mellett tett tanúságot. Határozati javaslatot nyújt be.

Rónay Jenő tegnapi beszédének félreértett részét magyarázza meg.

Bizony Ákos: Az eddigi vitát igen üdvösnök tartja. A Justh-féle proppozícióról azt mondja, hogy az kivihetetlen volt.

Ezután áttérnek az interpellációkra.

Pozsgay Miklós a fogyasztási bárcáknak a pályaudvarokon való osztogatásában interpellál.

Haydin Imre a Fiumevármegyében uralkodó inség megszüntetése vagy enyhítése dolgában interpellál.

Serényi kijelenti, hogy a nyomor enyhítése végett legközelebb nagyobb állami segélyt fognak az inséges vidékekre utalványozni.

Az ülés 3 órakor véget ért.

Hölgyeim!

Kelim, gobelin és Smyerna ujdonságaimra felhívom figyelmüket. Okvetlen néz-
:: zék meg. ::

TÁTRAY GUSZTÁV

Rákóczi-ut 4. sz. — Telefon 783.

asztalra, mintha nem tudná, mit kellene tennie. Ujjai szétnyitkák és újra becsukódtak, mintha azt várta volna, hogy valaki átadja neki a pénzt. Előre hajoltam, hogy figyelmeztessen: vegye el a pénzt, de aztán az álszégnyen megbénított. Ez a tévovászás végzetes volt az asszonyra nézve. A fogantyut újra meglóditották s a frankokhoz mégsem nyult senki. Ekkor végre felszabadult az asszony benutságából s előretörve, kinyújtotta kezét a pénz után, s egyidejűleg felkiáltott:

— Ez az enyéml!

A croupier tiltakozó mozdulatot tett s az asszony kétségbeesetten hanyatlott hátra. Most elviszik a pénzt s én éreztem, ösztönszerűleg hogy ez az egész vagyona.

Soha nem éreztem nagyobb izgalmat, mint mialatt a masina újra forgásba jött. Nem mertem az asszonyra nézni, csak a mikor a croupier harmadszor is felkiáltott:

— Az ötös szám!

Alig hittem füleimnek. Az asszonyra néztem, s olyan volt, mintha már meg volna halva. A szemeit szinte belefurta a pénzbe, de nem mozdult.

— Vegye el! Vegye el! — kiáltottam rá, amikor a frankokból egy kis halom aranygyűlt össze. De most nem is volt mitől tartanom, mert a kis öreg asszony elérte a maximumot s elé separték a tétet. Reszkető keze alig tudta beleszuszakolni azokat a pénztárcájába. A közelálló kiváncsian néztek reá. De ő hirtelen megfordult és kiment.

Követtem. Künt hideg volt, s mivel nem volt miért az asszony után mennem, elhatároztam, hogy a Caféba megyek és zenét fogok hallgatni. De a bejárat előtt egy kis tolongást láttam. A csoport közepén állt az öreg asszony, kétségbeesett, fehér arccal.

— Mi az? — kérdeztem.

— Valaki ellopta a tárcáját! — mondta valaki kész szíveséggel, s aztán elbeszélte a részleteket. A mint a kaszinóból kilépett, valaki kiragadta azt a kezéből. Aztán tovább futott a sötétben. Oh, most már nem lehet megfogni! A mi pedig a randőröket illeti...

Odaléptem az öreghez s a karjára tettem a kezemet. Megrázkódott s értelmetlenül bámult reám.

— Mind elvitte? — kérdeztem.

— Igen. A tiam haldoklik. Neki orvos-ságra, temetésre kellett volna.

Hangjának nagy vigasztalansága jobban meghatott, mint a legforróbb ékes-szólás.

Elvezettem őt a tömegből.

— Semmije se maradt? — kérdeztem tovább.

— Ez volt az utolsó frankom. Es most ez is elment. Most már nincs reményem.

De én a zsebembe nyultam s odaadám neki összes nálam lévő aranyaimat.

Charles Eddy.

Legelegánsabb
estélyi czipők

és urak részére
báli divatcikkek
legkedvezőbben

REICHARD - áruháza

:: czégnél kaphatók. ::

A mai városi közgyűlés.

Nagy-Várad város törvényhatósági bizottsága ma, délután tartja február havi rendes közgyűlését.

Ezuttal nincs kilátás ugyan 5—6 napos közgyűlésre, de érdekes viták várhatók, mert több fontos kérdés kerül a törvényhatóság elé.

Lesz választás is. A dr. Konrad Márk helye üresedett meg a közigazgatási bizottságban s ezen helyet, a törvény szerint titkos választás útján töltik be. Valószínűleg Rimanóczy Kálmánt választja meg a többség a közigazgatási bizottság tagjává. — Az adófelszámolási bizottságba két tagot választ a közgyűlés.

Tárgyalásra kerül a Bottó-féle főiskola szabályrendelete.

Nagy vita várható Berkovits Ferenc és szabadkőműves társainak a Tanítók Szabad Egyesületét felfüggesztő miniszteri rendelet ellen beadott indítványuknál.

Sorra kerülnek még a Tátray-féle vasöntőde kibővítéséhez szükséges terület átadásának kérdése; két telek parcellázás ügye stb.

A tárgysorozat a következő:

A polgármester jelentése az előző havi közigazgatás állapotáról. A közigazgatási bizottságban megüresedett egy tagsági hely betöltése. A m. kir. pénzügyminiszter leirata az adófelszámolási bizottságba egy rendes és egy póttag választása iránt. A tanács a Bottó féle alapítványi főiskola szabályrendeletét tárgyalás és eltagadás végett beterjeszti. A tanács előterjesztése dr Berkovits Ferenc és társai által az egyesülési jog megsértése tárgyában intézendő feliratra vonatkozólag beadott indítványra. A tanács előterjesztése az újvárosi Köröspartfal és s Szent László-téri hidfő díszítése tárgyában. A tanács előterjesztése a Tátray-féle vasöntőde kibővítéséhez szükséges közterület átengedése iránt. A tanács előterjesztése az Aradi-ut mentén anyagraktár és utkaparóli lakás építése engedélyezése iránt. A tanács előterjesztése a Vitéz-utca rendezése és ehez szükséges területek kisajátítása tárgyában. A tanács előterjesztése Andrányi Gusztáv által a Deák Ferenc utcából 6 méter széles terület átengedése iránt beadott kérvényre. A tanács előterjesztése az ingatlan értékesítő részvénytársaság által a volt Diósi-féle telek felosztása és utcanyitás engedélyezése iránt beadott kérvényre. A tanács előterjesztése az ingatlan forgalmi részvénytársaság által a Kórház utcától a Kálvária utcáig új utcanyitás és telekfelosztás engedélyezése iránt beadott kérvényre. A tanács előterjesztése az ref. egyház által Váradvelencén templomépítés céljaira kért közterület átengedése iránt beadott kérvényre. A tanács előterjesztése a városi kövezetvámszedési jog meghosszabbítása iránt. A tanács előterjesztése a Nagyvárad aruraktár r-t. által a szerződésileg kikötött terület átadása iránti kérvényre. A tanács előterjesztése a Sztaroveszky gyermekkórház szennyviz csatornája elkészítésének engedélyezése iránt. A tanács előterjesztése a tanítók háza javára 30.000 kor. segély engedélyezése iránt. A tanács előterjesztése Mezey Mihály hagyatékához tartozó könyvtárnak a nyilvános könyvtár részére leendő meg-

vásárlása tárgyában. A tanács előterjesztése a kirendelt katonai elfogatók fuvardíjának felemelése tárgyában. A tanács előterjesztése az Immaculata intézet vízdíjmentessége tárgyában. A tanács előterjesztése a Nagyváradi városi vasút r. t. által alkalmazottjai után 4. oszt. kereseti adó után kivett városi adó kivétel tárgyában hozott tanácsi határozat ellen beadott felelőrebeszésre. A tanács előterjesztése a gyermekvédő Ligába alapító tagként leendő belépés iránt. A tanács Rácz Sándor és neje sertésvásártéri italmérő helyiség bérlői által bérléngedés iránt beadott kérvényüket elutasító határozat elleni felelőrebeszést beterjeszti.

UJDONSÁGOK.

* **Személyi hírek.** Hlatky Endre főispán és Rimler Károly polgármester Budapestről Nagyváradra hazatértek.

* **Szirmai Miksa távozása.** A hivatalos lap tegnapi száma közli, hogy a vallás- és közoktatásügyi miniszter Szirmai Miksa Biharvármegyei segédtanfelügyelőt Nagyváradról Zemplén megyébe áthelyezte és a homonnai tanfelügyelőségi kirendeltség vezetésével megbízta. Szirmai Miksa volt a nagyváradai tanfelügyelőségnél a nagyváradai és debreceni katolikus tanítóképződék felügyeletével megbízva s e hatáskörét mindenkor kiváló szaktudással, általános megalapozottságra töltötte be. Távozását a tanügy minden barátja sajnálja, más részt azonban örömmel vesszük tudomásul, hogy az áthelyezés egyúttal előléptetés is. Szirmai a kirendeltség élén önálló határkörben fogja tovább érvényesíteni kiváló tudását a magyar tanügy javáért.

* **Jegyzőválasztás Széplakon.** A margitai járás széplaki körjegyzőségében tegnap tartották meg a Kalotai Viktor nyugdíjazása folytán megüresedett körjegyzői hely betöltése iránt a választást. A választáson egyhangulag Fodor Mihály bályoki segédjegyzőt választották meg.

* **Uj körjegyzői székhely.** Biharvármegye alispánjának előterjesztése alapján a megye törvényhatósága elhatározta, hogy a terjei körjegyzőség eddigi székhelyét megváltoztatja és azt Felsődornára helyezi át. A vármegye ez intézkedését több terjei lakos megelégedéssel a belügyminiszterhez, ahonnan tegnap érkezett le az ügy. A miniszter a vármegye határozatát jóváhagyta.

* **Gyufagyár Nagyváradon.** Köztudomás szerint Ullmann Sándor, dr. Tóth Ferenc és Molnár Albert Nagyvárad-Velencén nagyobb szabású gyufagyárt akarnak állítani, a márvonala közelében. A megtartott helyszíni szemle alkalmával a kir. iparfelügyelő kifogást emelt mert munkás lakásokról nincsen kellő számban gondoskodva. A rendőrkapitányi hivatal ennek dacára a telepengedélyt a gyufagyárra kiadta. Ez ellen a kir. iparfelügyelő, a fenti okból fellebbezett, továbbá fellebbezést adott be a márv. üzletvezetőségre, hogy nem lettek a helyszíni szemlére meghíva, az egyik szomszéd pedig a gyár tűzveszélyessége miatt adott be fellebbezést. A városi tanács tegnap tárgyalta a fellebbezéseket s mivel a gyáralapító kötelező ígéretet tettek megfelelő munkásházák építésére, a beadott fellebbezések elutasítása mellett, a telepengedélyt másodfokban is megadta.

* **A vasuti kocsi és gépgyár r. t. kérelme.** A Tátray-féle nagyváradai vasöntődet egy új részvénytársaság tudvalevőleg nagyszabású vasuti kocsi és gépgyárra szándékozik kibővíteni s e célra a vasöntőde mellett

levő 3000 négyszögöl terület átengedését, illetve eladását kérte Nagyvárad városától. A városi tanács a mai közgyűlés elé terjeszti az ügyet, azon javaslattal, hogy a területet a megajánlt árért, négyszögölenként 2 koronájával adja el a részvénytársaságnak a város. A törvény szerint azonban, miután ingatlan eladásáról van szó, három egymásutáni közgyűlés elé kell terjeszteni. A keletkező részvénytársaság tegnap újabb beadványt intézett Nagyvárad város törvényhatóságához. Ebben hivatkoznak arra, hogy a részvénytársaság tőkéje, a 400,000 korona már teljesen jegyezve van, azonban addig nem alakul meg a részvénytársaság, míg a város törvényhatósága érdemleges határozatot nem hoz a terület átadása tárgyában, mivel ha nem kapja meg a kért területet, nem is alakul meg, mert a vasöntőde helyén nem létesítheti a gyártelepet; kéri tehát, hogy Nagyvárad város törvényhatósága 8-8 raponként rendkívüli közgyűlésben tárgyalja az ügyet. Így három héten belül érdemleges határozatot hozhat a város törvényhatósága s a részvénytársaság még oly időben megalakulhat, hogy a tavasz beköszöntével az új gyár építését megkezdje. A törvényhatóság bizonyára méltányolja a nagyon is érthető kérelmet.

* **A zugvásárok ellen.** Nagyvárad város rendőrfőkapitánya jelentést tett a városi tanácshoz, hogy vásárlások esetére a vásári tilalom megtartására megtette a kellő intézkedéseket s intézkedett abban az irányban is, hogy a vásári tilalmat kijátszó zugvásárok a város területén ne tartassanak. A városi marhalévé-kezelőt pedig utasította a főkapitány, hogy marhalévével kezelésével egybekötött teendőit az állategészségügyi szabályokhoz alkalmazkodva pontosan lássa el.

* **A miniszter segéye Vitális áldozatának.** A múlt év legnagyobb szenzációjának, Vitális Imre rablógyilkosságának első áldozata Szirb Péter áldott állapotban lévő nejét, hat apró gyermekét és özvegy édesanyját hagyta hátra. A szerencsétlen család kenyér nélkül maradván egy csomó adósság közepette, a legnagyobb nyomorban tengeti életét. A szerencsétlen családdal az izgalmas események alatt és után senki sem törődött. A szerencsétlen asszony is csak akkor adott magáról életjelt, mikor tudomására jutott, hogy a hirhedt haramia kézrekerítöje 2000 koronát kapott a belügyminisztertől. Mikor ezt megtudta a szerencsétlen asszony, kérvényt íratott és azzal egyenesen a belügyminiszterhez fordult segélyért élénk színekkel ecsetelven nyomorúságos helyzetét a miniszter előtt. A belügyminiszter tegnap küldte le a kérvényre hozott intézkedését. Eszerint tekintettel a fennforgó méltányos körülményekre, a miniszter egyszer s mindenkorra 50 korona segélyt adományozott özv. Szirb Péternének.

* **Liba'egő a temetőben.** Megirtuk annak idején, hogy Csökmő községben a temető oly botrányos állapotban van, hogy ezt egy jobb érzésű ember nem képes felháborodás nélkül nézni. E miatt az ottani gyógyszerész panaszt is adott be az alispánhoz, ahonnan az ügyet jelentéstétel végett a berettyóújfalui főszolgabírónak adták ki. A főszolgabíró a jelentésre meghallgatta a csökmői elöljáróságot, mely a következőképpen védi magát a temetőbeli botrányos állapotokkal szemben. A temető telekkönyvileg Csökmő község tulajdonát képezi, előzőleg azonban mindenkor a református egyházé volt és csak

a legutóbb foganatosított kataszteri birtok rendezés folytán jutott a község birtokába, míg a községi faiskola, mely eddig a községé volt, a református egyháznak jutott birtokába. Így történt aztán meg, hogy a temetőben a községi pénztáros és több társa libákat legeltetett. Most a község és az egyház között tárgyalás folyik, hogy az egyház adja haszonbérbe a faiskolát a temető ellenében. Péchy gyógyszerész ezt is megelégedéssel feljuttatásában, azonban az elöljáróság a felelőrebeszés elutasítását véleményezi, mert az a felelőrebeszési határidőn kívül adatott be. Egyidejűleg jelentti az elöljáróság, hogy a temető tényleg elhanyagolt állapotban van, azonban gondoskodott róla, miszerint a jelenlegi állapotok megszüntetessenek és a temető megfelelően annak a célnak, melynek szánva van.

* **Takarítsuk a járdákat!** Az érvényben levő köztisztasági szabályrendelet 4. §-a szerint a háztulajdonosok, valamint a járda vonalán lakás és üzlethelyiségeket bérlők kötelesek a járdát tisztán tartani, arról a havat és jeget felvágatni és letakarítani, továbbá, ha a járda sikos, azt hamuval, homokkal, vagy fűrész-porral behinteni. A rendőrség ezúton is figyelmezteti a községet, hogy a szabályrendelet ellen vétőket nem csak szigorúan megbünteti, hanem a szükséges takarítási munkákat költségükre, hatósági úton el is végezteti.

* **Megfagyott a buvárharangban.** Végzetes szerencsétlenség történt hétfőn a Weisz Manfréd-féle csepeli tölténygyárban. A nagy hideg következtében befagyott a gyárnak a Dunába nyíló visszívó szelepe. Ezt akarta kijavítani Hevesi Dezső, a kufurrási vállalat buvára és leereszkedett a Dunába. Félórai várakozás után a vállalat többi emberei, szócso igénybevételével akartak Hevesivel érintkezésbe lépni, azonban választ nem kaptak. Azt gondolták, hogy Hevesi még mindig a szívó javításával van elfoglalva s ezért a buvárharangot továbbra is lenn hagyták. Délután a vállalat emberei rosszat sejtve, felszínre hozták a harangot, amelyben Hevesit megfagyva találták.

* **A drágosókei jegyző fegyelmi ügye.** A drágosókei körjegyző ellen több rendbeli feljelentés alapján a főszolgabíró megindította a fegyelmi vizsgálatot. A vizsgálat során a körjegyző beadta nyugdíjazás iránti kérvényét, mire a feljelentők visszavonták panaszukat. A főszolgabíró tegnap jelentette az alispánnak, hogy a fegyelmi vizsgálatot a körjegyző ellen a fentiek alapján beszüntette.

* **A vaskóhi márványbánya feljlesztése.** A nagyvárad-belényes-vaskóhi vasút részvénytársaság f. hó 8-án rendkívüli közgyűlést tartott, a mely abban a kérdésben volt hivatva dönteni, hogy a társaság által üzemben tartott márvány vállalatba a már eddig befektetett 200 000 koronán felül tegyen-e még további befektetéseket és mily összeg erejéig? A közgyűlés rövid tanácskozás után az igazgatósági javaslat elfogadásával elhatározta, hogy a mennyiben a vaskóhi vasérc és márványbetéti társaság a közte és a vasút részvénytársaság közt fennálló szerződést az utóbb említett társaság kívánalmainak megfelelőleg megváltoztatni hajlandó: a márványvállalat befektetéseire és forgó tőkéje tejében még tovább 75.000 koronát előleg.

* **A szegények fájára.** A Biharvármegyei Takarékpénztár kétszáz koronát küldött Nagyvárad város polgármesteréhez, a szegények között kiosztandó ingyen fára. A mostani őrjási hideg időben nagy jótétemény a szegény em-

berek részére az ingyen fa adományozása; még nagyobb szükségét pótol, mint az élelmicikk, mert ahhoz mégis csak jobban hozzájut minden szegény, mint a tüzelőhöz.

* **Betörő báró.** Tegnap számunkban megírt ilyen című cikke vonatkozólag a rendőrségen szerzett adatok alapján megállapítjuk, hogy a dolog nem újságírói fantázia szüleménye volt, mert a rendőrségen tényleg történt ilyen irányú feljelentés, sőt a kérdéses bárót akkor este két rendőr üzte is. A Nagyvárad tehát csakis azt írta meg, amit a rendőrség hozott tudomására. Az egész dolog e szerint a megíjjedt szakácsné és a rendőrség vakbuzgóságán fordult meg.

* **Népgyűlés a tűzoltó laktanyában.** Beck Samu, Pelle János és Zách János bejelentették a rendőrségen; hogy f. hó 12-én délután fél 3 órakor a tűzoltó-laktanyában népgyűlést tartanak. Napirend: Katonai tulterhelés. A rendőrfőkapitány a bejelentést tudomásul vette, hatósági biztosul Kemény Igánc alkapitányt küldte ki.

* **Belefult a forróvizbe.** Margitai tudósítónk jelenti, hogy *Apátkeresztúron* borzalmas módon lelte halálát egy két éves kis gyermek. *Popucc* Márta két éves kis leány édes anyja mellett a konyhában volt. Az asszony mosással volt elfoglalva. A konyhában egy nagy kádban forró víz volt. A kis leány eddig meg nem állapítható módon a kád mellé került és beleesett, mire édesanyja kihurta a gyermeket, már oly súlyos sérüléseket szenvedett, hogy pár perc múlva meghalt.

Angol uri szabóság.

Az európai modern divatokkal lépést tartva, saját műhelyemben több évi külföldi tapasztalataim érvényesítve, hani és angol legjobb kelmékből raktáromon elsőrendű öltönyöket, télikabátokat stb. készítek megrendelés után.

A n. ó. közönség figyelmét felhívom cégemre.
Tisztelettel

HÄBER és TÁRSA férfiszabó.

o Nagy Sándor-utca 1. szám. o

Menjünk

Radó és Kertészhez

KOSSUTH-U. 2. sz.

hol a megkezdődött farsangi ocassióba feltűnő olcsón adatként el az összes

batisztok, selymek, csipkék, gyöngydiszek,

ruha kelmék, vásznak, asztalneműk és kész fehérneműk.

Telefon 1030.

SPITZER BÉLA

női és gyermek divat-háza

A legszebb

menyasszonyi kelengyék, farsangi toilettek készülnek

Spitzer

szalonjában

Rákóczi-ut 3. sz.

3. A küküllőmenti Első Szőlő-oltványtelep Medgyesen, melynek tulajdonosa *Caspari Frigyes*, nem kimélt sem fáradságot, sem költséget, hogy az oltványokat és egyéb gyökereket szőlővesszőket elgondolható legszébb fejlődéshez juttassa. Különösen felemlítendő, hogy az ezen évben rendkívül hevesen fellépett peronospora az oltványiskolákat idő előtt megfosztotta a növekedéstől s ennél fogva az ország legtöbb szőlőtelepének oltványait értéktelenné, szőlők beültetésére használhatatlanná tette. Annál inkább kiemelendő, hogy a fenti telepnek sikerült a fentemlitett szőlőellenségnek idejében és megszakítás nélküli leküzdése által a szőlőoltványokat sőt késő őszig a legkifogástalanabb levéldiszben megtartani, úgy hogy ez a szőlőtelep az egész tenyészési időszak alatt szószeros értelemben látványosság számba ment és tanácsadóknak az ország sok szőlőtelep tulajdonosának, hogy keressen fel az említett szőlőtelepet. Bizonyára ajánlatos volna, hogy nemcsak a szőlőtelep tulajdonosok, hanem vincelléregyesületek és általában mindazok, akik az új szőlőművelés iránt nagyobb mértékben érdeklődnek, vagy akiknek érdeklődniük kell, fáradságot vennének maguknak és mentől nagyobb számban felkeressenék a fentebb említett szőlőtelepet, hogy az oltványiskola csodálatra méltó állásáról és a peronospora helyes leküzdésének magas értékéről személyesen meggyőződjenek.

Amit mindenkinek tudnia kell.

1 liter rum 1.50

1 deka tea —.08

Az újvárosi drogeriában a torony alatt.

Védjegyes finom precisiós órák
Schweicz elsőrendű gyáraiból.

Magy. kir. fémjellel ellátott
arany és ezüst ékszerek,
karika gyűrűk.

Ezüst és chinaezüst evőeszközök
asztaldiszek, tálczák. Menyasszonyi és keresztelési ajándékok.

Finom szemüvegek, hőmérők, légsulymérők.

Szilágyi Géza és Társa

órás és ékszerész. — Vasuti órás.

Rákóczi-ut 4. Telefon 630.

Ifj. Rimanóczy Kálmán

műbutorgyára

Városi raktár Fő-u., Rimanóczy-palota.

Allandó butorkiállítás. Egyes butordarabok avagy egész lakásberendezések, iparművészi tervezések és költségvetések díjmentesen eszközöltetnek. Új szerkezetű service-asztalok mahagoni, palisander és citromfából. A Zsolnay-féle gyárak kizárólagos képviselője, eredeti gyári árak mellett.

* **Révai Nagy Lexikon** 18 kötet á 16 korona, Franklin Kezi Lexikona 3 kötet 54 korona havi részletfizetésre is. Megrendelhető Benkő Artúr könyvkereskedésében. *Modern Antiquarium* Nagyvárad, Rákóczi-ut 10. Telefon 870.

* **Értesítés.** Szives tudomására hozzuk a t. c. gyárosok, kereskedők, iparosok és hivatalosok, hogy naponta esti 10 óráig megírt leveleiket, — ha azokat iródnakba fentjelzett időig beküldik — a Budapest felé induló vonat mozgó postájára bedobjuk. Ezen szolgáltatunkat csekély havi átalány összegért teljesítjük. Kiváló tisztelettel a nagyváradai Messenger-Boy gyorskúldőnc vállalat igazgatósága.

Korcsolya

különlegességek

:: kizárólag ::

Tarsoly és Risztónál

Rákóczi-ut.

x **Villamos csillárt** ne vásároljon, berendezést ne készítsen, míg **Stern** nel a Bémer-téren nem beszél, felvilágosítok bárkit, ha nem s vásárol nálam. Terveket díjmentesen készítek Raktáron tartok villamos és gáz főzőket, vasókat, Wolfram és izzó lámpákat nyári áron házhoz szállítok. Bémer-tér 3. Telefon 556.

Ifj. Kohn Sámuel-
főleüzet teljes elárúsítása

FLEGMAN

míg a készlet tart

naponta d. e. 9—11 g. d. u. 2—7-ig.

CZAPFALVI JÓZSEF

mázoló, épület és butorfestő

Nagyvárad, Nagy Sándor-utca 11 szám.

Helyi és vidéki telefon szám: 1001.

Elvállalok minden e szakmába vágó munkát u. m.: fa- és márvány utánzat készítését, épület, üzleti, kávéházi és gyógyszerári berendezések és butorok festését, kerli butorok zománcozását és porcellán utánzat. Vidék megrendeléseket a legpontosabban készítek

358

Tisztelettel
Czapfalvi József.

Ne vásároljon

addig mellfűzöt, haskötöt, egyenesen tartót, és Késmárkházi nadrágot, míg

Rosenfeld R.

Sas-passageban levő

miderraktárát

meg nem tekintette.

Törlesztéses kölcsön!

Feltételek:

Teljes árfolyam
5.65 annuitás.

LÁSZLÓ ERNŐ

bank és kereskedelmi irodája

Nagyvárad, Lévy-palota,

Ezredévi emlék tér sarok.

Értesítés.

Van szerencsénk a mélyen tisztelt háztulajdonos urak becses tudomására hozni, hogy **Óváry Lajos kályhás üzletét** átvettük s az eddigi szolid alapon folytatjuk

ÓVÁRY TESTVÉREK

cég alatt.

Kiváló jóságú modern és izléses kályháinkkal, pontos kiszolgálással és becsületes munkával óhajtuk továbbra is mélyen tisztelt megrendelőink elismerését kinyerni s a boldogult elődünk által szerzett bizalmat továbbra is fenntartani. A legdivatosabb és legegyszerűbb

cserépkályhák

állandóan raktáron vannak.

Javítási munkák a legrövidebb idő alatt eszközöltnék. Nagybecsű megrendeléseiket kérve, vagyunk tisztelettel

Óváry Testvérek kályhás iparosok

(Óváry Lajos utódai).

Csengeri-utca 27. szám.

SZÍNHÁZ.

Heti műsor:

Csütörtök: Traviata (Fehér Olga fellépte.)

Péntek: Magdolna. (Premier.)

Szombat: Magdolna.

Vasárnap délután Aranyember. Este Herceglisaszony (Uj operett.)

Fehér Olga vendégszereplése. Ma este egy rendkívül szimpatikus és szép tehetségű fiatal színésznő, Fehér Olga mutatkozik be a nagyváradai közönségnek. Fehér Olga ma egyike a legszebb hangú énekesnőknek, aki szép, iskolázott hangjával nagy erőssége lehet a Szigligeti-színház gárdájának. A mai bemutató sikere dönti el, hogy Erdélyi Miklós szerződteti-e a jövő szezonra a fiatal coloratur énekesnőt. Fehér Olga a Traviatában lép a nagyváradai közönség elé.

Magdolna. Dr. Pelle János darabja iránt ma már városszerte oly nagy az érdeklődés, hogy a péntek esti bemutató előadásra már is alig lehet jegyet kapni. A jobb helyeket mind lefoglalták. A színháznál izgalmasan tolynak a próbák s a lázas készülődés után itélve, nagy sikere lesz a fiatal írónak. A szerző nagy lelkesedése és izalma át ragadt a darab valamennyi szereplőjére. Sik Rezső, a darab rendezője teljes odaadással fáradozik, hogy a darabot nagy sikerre juttassa. Pénteken este rendszer időben, fél 8 órakor kezdődik az előadás, tegnapi számunkban tévesen jeleztük, hogy 7 órakor lesz a premier kezdete, amennyiben szombaton a Gyermekbarát estélye miatt kezdik a darabot 7 órakor.

TANÜGY.

Berárt iskola és óvoda. A vaskóhi főszolgabíró jelenti, hogy a vaskóbarafalvai óvodában és elemi iskolában a vörheny járványszerűleg lépett fel és e miatt a két intézetnek a bezárását rendelte el. A járvány megszüntetése iránt különben a legszélesebb körű intézkedéseket fogantatosították.

Dr. Cosma Gábor a belényesi ipariskola ellen. Megleppő úgy foglalkoztatja jelenleg az alispáni hivatalt és belényesi főszolgabíróságot. A miniszter ugyanis kötelezte a községet, hogy a nagyszámu iparosra való tekintettel ipariskolát állítsanak fel. A miniszteri rendeletnek a község úgy tett eleget, hogy elhatározta ugyan az iskola felállítását, azonban a telek kijelölését folyton halogatta. Végre a folytonos sürgetések után ki is választottak egy telket, de azt határozták, hogy a telket átadják az államnak állami iskola létesítése végett azzal a kikötéssel, hogy az építendő iskolában a szabad időnk alatt az inasok nyerejének tanítást. A miniszter szívesen vette a község eme határozatát és még tovább ment. Nevezetesen megígérte, hogy felépített az iskolát és idővel még az iparostanonc-iskola fenntartását is átveszi. A község határozatát azonban dr. Cosma Gábor belényesi ügyvéd meglebbezte azzal az indoklással, hogy az iskolára egyáltalán semmi szükség nincsen. A felebbezést tegnap terjesztette be a belényesi főszolgabíró az alispánhoz, még pedig elutasító véleménye kíséretében. A főszolgabíró a felebbezésre vonatkozólag többek között azt mondja, hogy dr. Cosma Gábornak az fáj, hogy a község egy magyar iskolát nyer. Fáj továbbá Cosmának, hogy az iskola létesítésénél nem vették igénybe a görög katolikus püspök vendégszeretétét, (aki eddig a gimnáziumban az ipariskolának helyet adott), ezt azonban azért tette a község, mert nem lehetett véglegesnek tekinteni, az ipariskola ügyét pedig véglegesen kellett rendezni.

MULATSÁG.

A Biharmegyei Nőegylet tombolaestélye. Kedden este a »Pannonia« nagy teli kertjében pajzán vidámság költözött. A szezon egyik legsikerültebb estélye zajlott le és büszkén sorakozott a Nőegylet eddig rendezett fényes farsangi mulatságaihoz.

A családi hangulatban lefolyt vacsora után tombola következett, mely minden nyelőnek egy-egy értékes és csinos dísz tárgyat juttatott. A tombola-játék után megkezdődött a tánc és eltartott a legkedélyesebb hangulatban egészen a reggeli órákig. Jelenvoltak:

Asszonyok: Hlatky Endréné, Varró Domokosné, dr. Wallner Ödöné, Pozsonyi Lászlóné, dr. Pajor Kálmánné, dr. Molnár Imréné, Pekanovits Imréné, Butyka Lajosné, dr. Demetrovics Eleké, Schweiger Edéné, Schwartz Gézáné, özv. Géher Antalné, Ficzek Lajosné, ifj. Kaczián Károlyné, Énekes századosné, Óvári Sándorné, Szentléleki Kálmánné, Rónai Árpádné, Nagy Gyuláné, Ötömössy Sándorné, Barényi Gusztávné, Kolosváry Sándorné.

Leányok: Hlatky Duci, Siket Ilus, Varró Zsófi, Vallner Joli, Tamási nővérek, Pozsonyi Olga, Óvári nővérek, Schweiger Leonka, Jakobi Lujzika, Horváth Iluska, Rónai Margit, Molnár Jerne, Paizer Gitta, Schwartz nővérek, Fényes nővérek, Mile nővérek, Nagy Irma, Bakó Juli, Molnár Jolán, Dániel Margit, Várnay Alice, Vértessy Mariska, Kolosváry Sári, Szappanos nővérek, Ötömössy Olga, Barényi Tini stb.

A velencei kath. kör mulatsága. A váravelencei kath. körben esténként állandóan élénk élet uralkodik. Most különösen lázas tevékenység színtere a kör helyisége. Ugyanis a szokáshoz híven ez évben is farsangi mulatságot rendez a velencei kath. kör, még pedig február 11-én, azaz szombat este és az előjelekből itélve, pompásan fog sikerülni. A mulatságot egy szabadelőadás fogja megelőzni, dr Popity Jánostól. Ezenkívül lesznek szavatelek, vig monológok, közben pedig a kör fiatalságából alakult zenekar zeneszámokat fog előadni. Kitűnő házas mulatságnak ígérkezik ez az estély, melyre a meghívók már szétküldettek s aki tévedésből nem kapott volna, de arra igényt tart, szíveskedjék a rendező-bizottság bármely tagjához fordulni.

A jogászbál. A nagyváradai jogásziülésig bálja, amely oly fényesnek, oly pompásnak ígérkezik, hogy Nagyvárad bál krónikájában alig lehet majd párját találni, nem február 22-én, hanem február 18-án lesz. A jogásziülés már most megkezdte a bál előkészítését. Nagyvárad társadalmi előkelőségei már szinte kivétel nélkül biztosították a megjelenésüket s már eddig többen elfogadták a bál védnökségét.

NAGY MEGLEPETÉS

vár azon igen tisztelt hölgyekre, kik fűzőszükségleteiket nálam óhajják beszerezni, mert egy bécsi gyár feloslása alkalmával nagy tömegvásárlást eszközöltem és abban a szerencsés helyzetben vagyok, hogy párisi és bécsi modellek után készült fűzőket gyári áron alul, 10% engedménnyel o árushatom. o

Mérték után készült fűzőim a legjobbaknak vannak elismerve, gyorsan készülnek, legolcsóbbak és legtartósabbak. Mindezeket a birtokomban levő számos elismerőlevél, valamint a nagyszámu helyi- és vidéki megrendelőim igazolhatják.

Szíves pártfogásáért esedez

IZSÁK LIDIA, a Szigligeti-színház művésznőinek fűző szállítója.

Nagyvárad, Nagy Sándor-utca 1. szám.

! Fűzők javítása és tisztítása gyorsan eszközöltetik. !

! Kézsmarszky-haskötők mérték után készítettetek. !

NYILTTÉR.

BÚTOR

jó kivitelben, jutányosan

REISZ

butorgyárában

Nagyvárad, Kossuth(Sas)-u. 7.

Igazságszolgáltatás.

§ **A géborjéni bűnpör.** (Esküdtársak tárgyalás. Ötödik nap.) Tegnap folytatták a tanúk kihallgatását. Terhelő adat azonban tegnap sem igen került világosságra. Legérdekesebb volt *Tóssér János*, *Sándor Zsigmond* és *ij. Harsányi Dániel* vallomása. Persze ők is keveset tudtak s amit elöadtak, az sem terhelő. Délután a védelem mentőtanuit hallgatták ki. A mentőtanúk kihallgatását még ma délelőtt is folytatják. Délután az esküdtekhez intézendő kérdések megszövegezésével lesz a bíróság elfoglalva. Pénteken aztán meg lesz a vádbeszéd.

TÁVIRATOK.

A király Budapesten.

Budapest, január 8.

(Saját tudósítónktól.) Ofelsége vonata 1 óra 45 perckor érkezett Marchegre, ahol a vonat vezetését Marx János vette át. Az udvari külön vonat 5 óra 15 perckor robogott be a budapesti pályaudvarra, ahol nem volt ünnepélyes fogadtatás. Az uralkodóval érkezett Paar gróf, több főhadsegéd és szárnysegéd. Az uralkodó a pályaudvarról egyenesen a várpalotába hajtatott, ahol Pálffy Miklós főudvarmester fogadta. A palota első emeletén József főherceg tiszteletgett az uralkodó előtt.

A király egy hetet szándékszik Budapesten tölteni. Valószínű, hogy március első hetének a végén fog elutazni. A király budapesti tartózkodása alatt fogják letenni a titkos tanácsosi esküt Hazay Samu és Székely Ferenc, valamint Serényi miniszterek.

Az uralkodó itt tartózkodása alatt minden hétfőn és csütörtökön általános kihallgatást ad.

Kossuth Ferenc állapota.

Budapest, január 8.

(Saját tudósítónktól.) Kossuth Eerenc állapotában javulás állott be. A beteg államférfi mindazonáltal még néhány napig nem hagyhatja el a beteg ágyat.

A váradi gyorsvonal gyorsítása.

Budapest, febr. 8.

(Saját tudósítónktól.) A váradi deputációnak a kereskedelmi miniszternél történt tisztelegése után egy munkapárti képviselő felkereste Hieronymi kereskedelmi minisztert és a budapest-nagyvárad gyorsvonal gyorsítása iránt érdeklődött. A kereskedelmi miniszter ezt anynyiban kifogásolta, hogy a gyorsítást esetleg a közbeeső városok zokon veszik. Különben megígérte, hogy tenni fog a dologban.

Elhunyt főrendi tag.

Budapest, január 8.

(Saját tudósítónktól.) Haller Károly főrendiházi tag ma elhunyt. Az elhunyt főrend 74 évet élt. A temetés pénteken lesz.

A bécsi nuncius.

Bécs, január 8.

(Saját tudósítónktól.) Az a hír van elterjedve, hogy Bavina ujonnan kinevezett bécsi nuncius nem fogadja el állását. Erről a hírről illetékes helyen nem tudnak semmit.

Megszökött a tiszthelyetessel.

Ungvár, febr. 8.

(Saját tud.) Jakobovits Abraham ungvári birtokos felesége január 30-án kisfiával Budapestre utazott és azóta nem tért vissza. A férj kutatására megtudta, hogy felesége egy Falasek Károly nevű tiszthelyetessel megszökött. A rendőrség megindította az eljárást.

Berzeviczy Albert egészsége.

Budapest, január 8.

(Saját tudósítónktól.) Berzeviczy Albert állapota annyira javult, hogy már rövid kocsizást is tehetett. Néhány percre megjelent a Házban is, ahol lelkesen megéljeneztek.

Nagy Emil petíciója.

Budapest, február 8.

(Saját tud.) A Nagy Emil szolnoki mandátuma ellen beadott petíció tárgyában ma fejezte be a tárgyalást a Kuria. Ítélethirdetésre 18 án kerül sor.

Titokzatos gyilkosság.

Budapest, febr. 8.

(Saját tud.) A Soroksári-utca ma Orosz Pálnét és 3 éves gyermekét megmérgezve találták. Eddig még egyáltalán nem tudtak megállapítani sem azt, hogy milzen méreggel történt a gyilkosság, sem azt hogy ki követte el. A nyomozás folyik.

KÖZGAZDASÁG.

Pénzüntézetek közgyűlési naptára.

Február 12. A Leszámitoló és Jelzálogbank közgyűlése d. e. fél 11 órakor.

Nagyvárad huszfogyasztása. Masztics Vladimir vágóhídi felügyelő beterjesztette a városi tanácshoz Nagyvárad város közvágóhidjának 1910. évi forgalmáról összeállított kimutatást. E szerint az 1910 ben Nagyvárad város vágóhidján levágásra került: bika 105, ökör 3464, tehén 2644, tinó 2256, üsző 2470, borju 4861, bivaly 483, bivalyborju 130, juh 1868, bárány 9583, kecske 713, gödölye 1114 darab. Ehhez jön még néhány ezer darab sertés, amelyeket a hentesek és a magánosok vágtak le.

A szerkesztésért felelős:

Dr VUCSKICS GYULA

Nagyvárad kereskedelmi és iparkamara.
452—1911. szám.

Hivatalos hirdetmény.

A kereskedelemügyi m. kir. miniszter urnak 4270—VI C. 1911. sz. leirara folytán van szerencsénk az érdekeltek tudomására hozni, hogy a nevezett miniszter ur a Voigtlander Frigyes bécsi lakos, kereskedelmi tanácsos által a magyarországi ipari törekvések előmozdítása céljából Mária Valéria főhercegnő születésének emlékeztére az 1868 évi május hó 5 én tett alapítványi tőkének összesen 2200 koronát kitevő kamataira ezennel nyilvános pályázatot hirdet a kö etkező módoszatok mellett:

1. fentebb említett 2200 K kamatösszegeből a miniszter ur két egyenkint 1100—1100 koronás ösztöndíjat alakít.

2. Ezen ösztöndíjakat a képesítéshez kötött ipart üző két (2) szegényebb sorsu érdekes, szakmájában kiváló, józan életű, olyan fiatal magyar honos iparos mesternek, vagy idősebb segédnek fogja a miniszter ur odaítélni továbbképzés céljából, vagy műhelyi berendezés, illetve annak tőkéletesbitése céljából, vagy forgó tőke gyanánt, akik atyjuk iparát folytatják, s attól iparüzletét átvették vagy átvenni akarják.

3. Pályázhatnak a két ösztöndíjra a 2. pont alatt említett iparos mesterek és segédek, mindazok, akik katonai szolgálatukat teljesítették, vagy az alul végleg felmentettek és akik ha mesterek, legalább egy év óta azok, ha segédek, legalább 5 évet töltöttek ezen minőségben. A katonai szolgálatban töltött idő ezen időbe be nem számítható és általában csakis a tényleges műhelyi gyakorlattal töltött évek vétetnek számba.

4. A pályázati folyamodványban megemlített az, hogy az ösztöndíjat folyamodó mily célra igényli (továbbképzés, berendezés, vagy forgótőke nyereség céljából.) Abban az esetben, ha berendezés, vagy ennek tőkéletesbitése céljából igényli, az is megemlített, hogy mily berendezési tárgyakra, gépekre, szerszámokra van a folyamodónak szüksége s azok milyen értéket képviselnek, továbbá, hogy hazai gyárban vagy ipartelepen óhajtja azokat feltéve, hogy belföldön gyártatnak beszerezni. Ha az ösztöndíjat folyamodó továbbképzés céljából igényli, megemlített az, hogy a továbbképzést hol és miként kívánja eszközölni.

Amennyiben a pályázó külföldre kívánna utazni, közlendők nyelvismeretei, továbbá az iskola, gyár vagy műhely neve és helye, ahova ismereteinek gyarapítása céljából menni óhajt és megemlített az is, vajjon az illető iskolába, gyárba, műhelybe leendő felvétele biztosítva van-e vagy sem?

Amennyiben folyamodó atyja műhelyét még nem vette át, az is megemlített, vajjon van-e erre kilátása, s mikor veheti azt át.

5. A pályázati folyamodványhoz okvetlenül csatolandók a következő mellékletek:

a) születési bizonyítvány, b) magyar honfoglalást igazoló bizonyítvány, c) erkölcsi bizonyítvány, d) családi és vagyoni viszonyokat igazoló bizonyítvány, e) az elsőfokú iparhatóság (ipartestület) bizonylata arról, hogy folyamodó minő mesterséget űz, mióta mester, illetve segéd, atyja iparát folytatja-e, illetve annak műhelyét átvette-e és ha segéd jelenleg, kinek műhelyében dolgozik, f) folyamodó szakmabeli kiválóságát igazoló okmányok, bizonylatok (mesterektől, iskoláktól, rendelő felektől, kiállításokról), g) Katonai szolgálat teljesítését, vagy felmentését igazoló okmányok. (Katonakönyv, hadmentességi díjkönyv.)

Szegénységi bizonyítvány csatolása esetén a folyamodvány és mellékletei bélyegmentesek. Ely bizonyítvány csatolása a folyamodvány külszén feltűnően jelzendő.

6. Azok, akiknek az ösztöndíj oda fog itéltetni, annak kézhezvételét megelőzőleg a m. kir. közjegyző előtt aláírt nyilatkozatot tartoznak felmutatni, melyben kötelezettséget vállalnak aziránt, hogy:

a) Az ösztöndíjat valóban a kérvényben jelzett és a nyilatkozatban újból felemlített céla fogják fordítani és e részben alávetik magukat a kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur által foganatosítandó bármely ellenőrzésnek.

b) Amennyiben a vonatkozó rendeletben előírattnak, atyjuk iparüzletét rendeletben előírt határidő alatt átvesszik.

c) A fenti a) és b) alatt említett kötelezettségek nemteljesítése esetén az ösztöndíjat a nevezett miniszter ur idevonatkozó felszólításának kézhezvételétől számított 14 nap alatt visszafizetni tartoznak.

Ha az illető netalán még kiskorú volna, e nyilatkozatra ugyancsak közjegyző és ugyanazon két tanu előtt atyja vagy gyámjának jót álló nyilatkozata is rávezetendő.

A 4. és 5. pontban foglaltak szerint szerkesztett és le szerelt folyamodványok a kereskedelmi m. kir. miniszter urhoz címezve, legkésőbb a f. évi április hó 15-éig az alulírott kamarához nyújtandók be. A kitűzött határidőn túl beérkezett kérvények figyelembe nem fognak vétetni.

Nagyvárad, 1911 február hó 2.

A nagyvárad kereskedelmi és iparkamara.

Huzella Gyula, Dr. Sarkadi Lajos,
kir. krsk. tan., elnök. titkár.

A Z I G A Z,

— hogy sehol sem lehet oly kellemesen szórakozni, mint —

Kecskeméthy István

„NEMZETI“ vendéglőjében.

Kitűnő magyar konyha. A legjobb fajborok. Abonánsok polgári árban megegyezés szerint szolgálatnak ki.

— Minden este fényes műsor —

mozgófénykép előadás.

— Belépti díj nincs. —

A vidékiek találkozóhelye.

Szállodámban szobák 1 korona

— 60 fillértől kaphatók. —

Számos látogatást kér tisztelettel

Kecskeméthy István vendéglős, a „NEMZETI“ szálloda, vendéglő és kávéház bérloje.

Értesítés.

Tisztelettel értesitem a n. é.

— közönséget, hogy —

Kert-utca 2. szám.

Építési irodát

nyitottam.

Elvállalok tervezéseket és bármilyen e szakmába vágó

:: munkákat. ::

Tisztelettel

Béres Ferenc

Építőmester.

A Nagyszzebeni Általános Takarékpénztár

Előnyös amortizációs kölcsönöket nyújt és konvertál házakra, földekre és építkezési célokra, előzetes költség nélkül. Készséggel szolgál felvilágosítással:

Breitenstein Frigyes,
Nagyvárad, Keskeny-utca 13. sz.
Telefon: 1054.

TÁTRAY és TÁRSAI

Vasöntöde és gépgyár. Nagyvárad, Össi-tér.

Elvállal: Épület és mulakatos munkákat, vízvezeték és csatornázási munkákat, gyárak teljes berendezését, közlőműveket.

Gyárt: gazdasági gépeket és ekéket, magánjárókat és cementipari gépeket.

Biharvármegye legnagyobb gépjavitó mőhelye.

Műszaki gépészmérnöki iroda.

Vegyél!

Vegyén!

Vegyünk!

10. 13. és 17.

Koronáért

Moskovits Antonomiai cipőt

Nagyvárad

Kossuth-utca 5. gyár épület és

:: Bémer-tér, Fő-utca sarok. ::

Bumbera István

== papi- és polgári szabó ==
NAGYVARAD, BÉMER-TÉR.

Ugy a helybeli mint a megyei főtiszte lendő papság szállítója.

Helybeli és vidéki Telefon szám 869.

Dajkovits E.

fényirodájában
Sas palota

esküvői felvételek a legdiszesebb elrendezésben.

villany felvételei speciálitása :: utólérhetetlen. ::

Heizer Ferenc

papi- katonai és polgári szabó
Nagyvárad, Körös-utca 22. sz.

Készít a legjobb minőségű szövetekeket: ből reverendát és cimadát. ::

Egyenruhákat bármilyen fegyvernemhez, átalakításokat méret szerint.

Polgári ruhákat legolcsóbb árban valódi angol szövetekből készítek.

Levelezőlap meghívásra helyben és vidéken mértékvétel végett megjelenek.

Szíves pártfogást kér tisztelettel

Heizer Ferenc.

„VITOL“

Kiváló szer köszvény, csusz, hasogatás, rheuma-szaggatás ellen. ::

Este a fájdalmas testrészt be- :: dörzsölendő. ::

Kapható:

az „Arany Kereszt“ gyógyszerárban

Nagyvárad, Szt. László-tér (Városháza mellett.)

216

Ifj. Kohn Sámuel

∴ féle üzlet teljes ∴

elárúsítása

(míg a készlet tart)

naponta d. e. 9-től 1-ig, d. u. 2-től 7-ig

FLEGMAN

∴ női-divat áruhàza. ∴

Alapított 1888.

Bémer-tér.